

SKÖVDE
CITY

A photograph of three young people sitting on a stone ledge in a park. In the background, there is a large bronze statue of a horse and rider. The scene is bright and sunny, with green trees and a clear sky.

Designmanual för Skövdes stadskärna

Designmanualen har utarbetats av Liljewall arkitekter AB på uppdrag av Skövde Cityförening. Tanken är att innehållet i manualen ska uppdateras och anpassas vartannat år. Då ska även en lägesavstämning göras där Skövde Cityförening undersöker hur väl designmanualens intentioner följs. Eventuella förändringar i innehållet liksom lägesavstämning i stadskärnan initieras av ansvarig inom Skövde Cityförening.

Skövde kommun och Skövde Cityförening har ställt sig bakom designmanualen i juni 2018.

Inledning

Varför en designmanual?

Designmanualen är framtagen som en vägledning för att forma en trivsamt, attraktiv, tillgänglig och lättorienterad stadskärna. Grundidén under arbetet med manualen har varit att en vacker innerstadsmiljö stärker Skövde som varumärke och därmed bidrar till såväl ökad handel som höjda fastighetsvärden i stadskärnan.

För vem gäller designmanualen?

Designmanualen är ett hjälpmedel för alla fastighetsägare och affärsidkare i Skövdes stadskärna. Tanken är att den ska vägleda vid underhåll och förnyelse av de egna fastigheterna och verksamheterna. Även vid nyinvestering och byten ska designmanualen beaktas och följas.

Det är lätt att bli hemmablind i fråga om skötsel och underhåll av sin fastighet, butik eller servering. Ett trevligt intryck är inte bara en fråga om god skyltning eller vackra cafémöbler. Lika viktigt är att omgivningen upplevs ren och väl omhändertagen. Urblekta och slitna markiser kan skämma den vackraste husfasad. Flagnande färg och trasiga stuprör kan inte heller döljas genom att endast placera en blomsterurna vid entrén. Här har fastighetsägare och affärsidkare ett gemensamt ansvar att skapa ett trevligt helhetsintryck av byggnaden.

Innehållsförteckning

Skyltning	6-7
Fasadskyltar	8-9
Flaggskyltar	10-11
Entréer och skyltfönster	12-13
Belysning och ljudinstallationer	14-15
Skärmtak och arkader	16-17
Gatupratare, tillfällig varuexponering och beachflaggor	18-19
Plantering	20-21
Uteserveringar	22-25
Gatumöbler	26-27
Solskydd, markiser och parasoller	28-29
Torghandel, gatustånd och food trucks	30-31

LINDEN

LaRAMI
-cutting edge fashion-

STORGATAN 18 SKÖVDE 0500-41 11 43
www.larami.se

SON

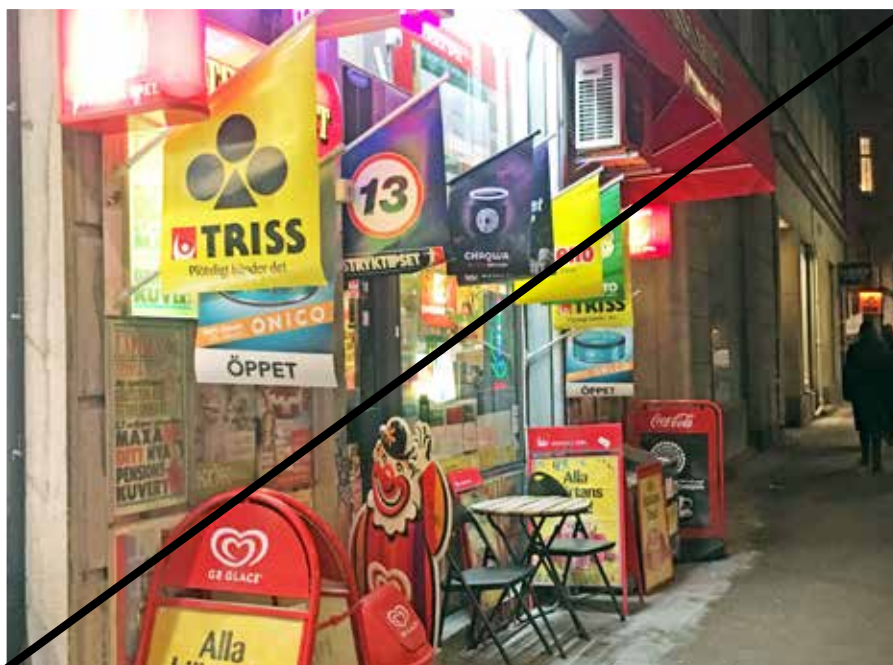
Skyltning

Skyltning på fasader och i det offentliga rummet bidrar till en levande stadsbild. Rätt placering och rätt typ av skyltning ökar inte bara orienterbarheten utan lockar även nya besökare. En bra och tydlig skyltning är hänsynstagande såväl gentemot byggnadens övriga karaktär som mot andra affärsidkare och förbipasserande.

Ambitionen är att skyltningen ska utformas med omsorg och på så vis upplevas som en naturlig del av stadsmiljön. Viljan att sälja sin vara/tjänst måste därför avpassas så att kunden och besökaren kan särskilja och välja bland budskapen.

Om all skyltning utformas så att den ”skriker på högsta volym” tröttnar besökaren snart. Om verksamheten upphör eller flyttar är det viktigt att dess skyltning plockas ner direkt för att inte vilseleda besökare.

För mer information angående att söka tillstånd för skyltning se bilaga 2.

Exempel på alltför "högljudd" skyltning

Riktlinjer

Olika typer av skyltning

Fasads skyltning är exempelvis fasta skyltar som butiksskyltar och flaggskyltar.

Tillfällig gatuskyltning är exempelvis skyltfönster, trottoarpratare och tillfälliga varuställ.

Skyltning på fristående, mindre byggnader eller fordon innefattar exempelvis bodar, gatustånd och food trucks. Skyltning på dessa ska förekomma sparsamt för att inte hindra tillgängligheten i stadsrummet.

Säsongbetonad skyltning är skyltning kopplat till en viss säsong och får inte överlappa övriga säsonger. Skyltningen får heller inte bli ett permanent inslag i stadsrummet eller förvanska arkitektoniska särdrag. Näringsidkaren är ansvarig för att skyltningen är aktuell för respektive säsong och att den underhålls.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Fasadskyltar

Det finns många typer av fasadskyltar och dess färg och form bidrar på olika sätt till stadsrummets karaktär. Genom att välja rätt skylt och placering kan skyltningen harmoniera med byggnadens stil och urskilja sig i mängden. En god balans i fasaduttrycket skapar ett vackert stadsrum och gör det lättöverskådligt för besökare.

För läsbarhetens skull ska det alltid finnas fri yta mellan skylt och intilliggande dörrar, fönster eller andra byggnadsdetaljer. Stora och otympliga fasadskyltar som till exempel innerbelysta skyltlådor med slät framsida, liksom rörliga eller blinkande skyltar ska inte förekomma.

En skyltlösning med neonkaraktär är LED-neon som ger stor flexibilitet i färg och form, men är samtidigt energisnål. Även rörliga och blinkande skyltar (LED-skylltar) ska undvikas då växlande bilder, färg och ljusstyrka försämrar tillgängligheten i det offentliga rummet.

Riktlinjer

Tillåtna skylttyper (se nästa sida)

Typ 1 - målad butiksklogotyp på vägg

Typ 2 - emaljerad eller målad plåtskylt

Typ 3 - logotyp som siluett monterad på vägg

Typ 4 - fristående bakifrån belyst logotyp

Typ 5 - LED-skylt med neonkaraktär

- En butiksskylt per butiksentré är tillåtet
- Skylten får endast monteras på anvisad plats i anslutning till entrén
- Skylten får inte innehålla andra logotyper än verksamhetens egna
- Skylten ska ta hänsyn till byggnadens arkitektur samt harmonisera med övrig skyltningsgestaltning
- Skyltar på hustak ska undvikas

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Exempel på olika skylttyper

Typ 1 - målad butikslogotyp på vägg

AB

Typ 2 - emaljerad eller målad plåtskylt

AB

Typ 3 - logotyp som siluett monterad på vägg

AB

Typ 4 - fristående bakifrån belyst logotyp

AB

Typ 5 - LED-skylt med neonkaraktär

AB

Innerbelysta skyltlådor med slät framsida ska inte förekomma

Fasadflaggor ska inte förekomma

Flaggskyltar med reklambudskap ska inte förekomma. Innerbelysta skyltlådor med slät framsida ska inte förekomma

Flaggskyltar

Flaggskyltar är en av de vanligaste skylttyperna och blir väl synliga för besökare som vandrar längs med stadens gator. Flaggskyltar monteras ovanför eller intill butiksentrén och har dubbelsidigt budskap. Flaggskyltar ska alltid harmoniera med byggnadens karaktär och monteras så att de inte förvanskar arkitektoniska särdrag.

Ett allmänt råd är att typen pendelskylt (fritt hängande skylt från ett stag) harmoniserar bättre med kulturhistorisk bebyggelse. Flaggskyltar av typ innerbelysta skyltlådor med slät framsida ska inte förekomma. Samma sak gäller även vimplor och fasadflaggor med reklambudskap då de skapar ett rörigt intryck i stadsrummet. En rekommendation är att använda plan plåtskylt som belyses.

Riktlinjer

Detta gäller för flaggskyltar

Flaggskyltar får kraga ut högst **1,2 meter** från fasadlivet och ska placeras minst **2,5 meter** över marknivån.

En flaggskylt är tillåten per butik alternativt en per butiksentré.

Fästen och bärarm för flaggskyltar ska vara svartmålade eller i metallfärg.

Elinstallationer och belysningsarmaturer inpassas så att de är så diskreta som möjligt. Elledningarna målas i kulör som harmonierar med underlaget.

Observera att **rikstäckande kedjors** skyltprogram kan behöva anpassas för att harmonisera med byggnadens och stadsrummets karaktär.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Permanent täckning av skyltfönster ska undvikas

Entréer och skyltfönster

Det är viktigt att göra det möjligt för alla att ta sig in till verksamheten. **Nivåskillnader** i entréer ska överbryggas med ramper vilka företrädesvis utförs innanför fasadlivet. Om det inte går att tillämpa ramper bör ledstång eller räcke finnas vid eventuella nivåskillnader. För att hjälpa personer med nedsatt syn ska alla nivåskillnader markeras med kontrastverkan. Även glasdörrar och glasväggar bör tydligt markeras för att undvika kollisioner.

Skyltfönster är butikers ansikte utåt och en självklarhet för att locka kunder och besökare. Skyltar, anslag och foliering ska ha ett professionellt utförande och präglas av god design. Skyltningen kan med fördel utföras med öppen inblick in i resten av butiken, vilket gör butiken mer inbjudande och suddar ut gränsen mellan butik och gata. Om det finns ett stort behov av exponeringsyta kan en halvhög vägg eller frostad glasskiva istället användas som varor hängs mot. På detta sätt bevaras den visuella kontakten in i butiken.

Vid uppsättning av foliering och dekaler är det viktigt att inblicken i butiken kvarstår. Ett riktmärke är att foliering eller dekaler som täcker hela överfönster eller mer än 1/4-del av glasytan, inte bör förekomma. Observera att skyltning av realisationer och evenemang ska vara av tillfällig karaktär och inte permanenta. Skyltfönster bör även vara belysta efter mörkrets inbrott. Detta ökar inte bara känslan av trygghet och trivsel i staden, utan kan även locka blivande kunder när butiken är stängd.

POLARN O. PYRET

Riktlinjer

Anslag och affischer får **inte fästas direkt** mot skyltfönster.

Aviseringar om **tillfälliga erbjudanden** får inte bli ett permanent inslag i skyltningen.

Skyltfönster i **vakanta lokaler måste aktiveras** och ska användas som marknadsföringsyta för lokala aktiviteter eller för utställning av konst och hantverk.

Permanent täckning av hela skyltfönsters yta, exempelvis med foliering eller LED-skärmar, bedöms vara en fasadändring och bör inte förekomma.

En **tillgänglig entrédörr** (då det saknas dörrautomatik) ska ha ett fritt avstånd på 0,5 m intill dörren på den sida som handtaget finns.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Belysning och ljudinstallationer

Väl genomtänkt och noga utformad belysning bidrar positivt till stadsmiljön. Belysning på vertikala ytor är viktigt då det skänker ljus till gaturummet och bidrar med rumslighet och orienterbarhet i staden. Vid planering av belysning och val av armaturer ska byggnadens stil och karaktär alltid beaktas. Likaså ska belysning anpassas till den omgivande miljön. Ett överbelyst skyltfönster eller fasad kan få en negativ inverkan och upplevas bländande. Belysning är en svår konst att bemästra och ett gott råd är att ta hjälp av en ljusdesigner.

I staden kan olika armaturer användas för olika syften. Funktionsarmaturer kan vara belysning av skyltar, fasader och riktad belysning i skyltfönster. De ska vara diskreta och färganpassade till sin omgivning. Ljuset ska vara väl avskärmat och riktas noga för att inte blända. Uppåtriktat ljus ska undvikas för att minska ljusföroreningar.

Identitetsskapande armaturer har som syfte att förhöja en karaktär, förmedla en känsla och vara i blickfång. Dessa trivselskapande armaturer lämpar sig för exempelvis entrésituationer och behöver inte vara lika diskreta som funktionsarmaturer.

Fasadbelysning bidrar till att det offentliga rummet upplevs mer levande. Ljussättning av karakteristiska byggnader eller landmärken ökar dessutom orienterbarheten i stadsrummet. Tänk på att material och struktur i fasader får olika uttryck beroende på ljusriktningar och färgtemperaturer. Färgat ljus kan i vissa fall bidra till en spännande ljussättning men bör användas sparsamt då det kan upplevas störande.

Ljud kan vara stämningshöjande och användas i stadsrummet för att förstärka en känsla. Ljudinstallationer ska vara diskreta och underordna sig arkitekturen såväl som övrig skyltning. Infästningar, elanslutningar, ledningar, dosor och dylikt ska döljas.

1

2

3

4

1. Sidobelyst skylt som inte bländar
2. Ljusnivå i skyltfönster som harmoniserar med omgivningen
3. Belysning av vertikala ytor som skapar rumslighet och ledning
4. Diskret fasadbelysning av tegelbyggnad
5. Fläckvisa och för höga ljusnivåer gör att omgivningen upplevs mörkare

5

Riktlinjer

Belysning

Utseendet på **armaturer** ska anpassas till byggnadens uttryck och arkitektur.

Funktionsarmaturer ska vara **diskreta** och väl **avbländade**.

Eftersträva ett **vitt ljus med varm färgtemperatur** och hög färgåtergivning för att personer och föremål ska avtecknas naturligt. Lämplig färgtemperatur kan variera mellan 2700K-3000K. Färgåtergivningen bör vara över Ra/CRI 90.

Färgat ljus kan användas under vissa delar av året för att förstärka årstider.

Rörligt ljus i stadsrummet bör undvikas helt medans långsamma skiftningar i ljuset i vissa fall kan bidra positivt.

Infästningar, elanslutningar, ledningar, dosor och dylikt ska **döljas** i största möjliga mån.

Stämningsfull belysning i form av ljusslingor och glittrande objekt kan användas vid evenemang och högtider för att förhöja atmosfären. Detta ska dock samordnas med stadens och närliggande verksamheters belysning.

Ljud

Ljudinstallationer får inte förmedla reklambudskap eller verka **störande** för besökare i stadsrummet.

Infästningar, elanslutningar, ledningar, dosor och dylikt ska **döljas**.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Skärmtak och arkader

Skärmtak är ett effektivt klimatskydd. Viktigt är dock att de upplevs nätta och luftiga med en smäcker konstruktion. Stommen kan vara i trä, metall eller glas och taktäckning på skärmtak ska företrädesvis vara av plåt eller glas.

Ett gott råd är att använda kortsidorna på skärmtak till skyltyta, vilka är väl synliga för förbipasserande. När gaturummet är större, exempelvis vid torg, är långsidan på skärmtak en bra placering för skyltning, då det fångar besökarens uppmärksamhet på långt avstånd.

Arkadgångar kan ofta upplevas trånga, mörka och otrygga. Genom att arbeta med ljus färgsättning i undertak, uppåtriktad belysning och/eller dekorativa armaturer skapas ett intryck av höjd och rymd i arkaden. Om arkadgången dessutom har stora, öppna glaspartier som är väl belysta dygnet runt ökar trivselkänslan för besökare. Det är även viktigt att hålla rent i arkaden för att ytan ska upplevas inbjudande.

Riktlinjer

Minst 2,5 m till underkant skärmtak från marknivå.

Affischering förbjuden på pelare i arkadgångar.

Taktegel eller liknande ska undvikas som taktäckningsmaterial för skärmtak.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Exempel på skärmtak
och skyltning

Exempel på arkadgångar

Gatupratare, tillfällig varu- exponering och beachflaggor

Gatupratare, eller trottoarpratatare, är lösa skyltar eller affischtavlor som placeras på mark i direkt anslutning till verksamhetens fasadliv eller angiven möbleringszon. Skylttyper med rund sockel rekommenderas då dessa tar hänsyn till synnedsatta. Rätt placering och utformning är av stor vikt för att skapa ett tillgängligt och harmoniskt stadsrum.

Om skyltning kan ske på annat sätt bör detta prioriteras. Exempelvis kan annonsering ofta ske på fasad, digitalt i skyltfönster eller på staket till uteserveringar. Skyltens syfte är att annonsera tillfälliga erbjudanden och får därför inte bli ett permanent inslag i stadsrummet. Näringsidkaren är ansvarig för att skylten är i gott skick och att informationen som visas är aktuell. Låt dig inspireras av byggnadens arkitektur eller övrigt skyltingskoncept vid utformning av gatupratare. Ett tips är att undvika starka kulörer för att öka läsbarheten.

Tillfällig varuexponering är exempelvis varuställ, bord och planteringar som placeras utanför entrésituationen. Eventuell möbleringszon ska primärt användas för detta ändamål då husfasader bör hållas fria för ökad orienterbarhet. Näringsidkaren ansvarar för att föremål plockas in vid stängning och att gaturummet hålls rent från avfall kopplat till verksamheten. Föremål som placeras ut i stadsrummet måste ha en tät botten och eventuellt tvärslag nertill. Marschaller bör vara placerade i en tung fot och inte utgöra något hinder för förbipasserande. Även mattor bör undvikas i stadsrummet på grund av snubbelrisk och svårigheter vid snöröjning.

Beachflaggor får inte utgöra ett permanent inslag i stadsrummet då de ofta lutar ut från sin förankringspunkt och försämrar tillgängligheten för synnedsatta. Det är dock tillåtet att använda beachflaggor vid tillfälliga tillställningar och evenemang.

1

2

1. Gatupratere med rund sockel
2. Exempel på lämplig marschallhållare
3. Gatupratere får inte utgöra ett hinder för synskadade
4. Beachflaggor ska inte förekomma

3

4

Riktlinjer

Gatupratere

Om placering sker på **allmän platsmark** krävs tillstånd från kommunen, vilket behandlas genom polistillstånd.

Max en gatupratere per näringsidkare får placeras ut under verksamhetens angivna **öppettider**.

Skylden ska vara av **godkänd modell** och ha en **10 cm hög sockel** (runt stativ rekommenderas).

Maxhöjden för trottoarpratere är **1,2 m**.

En **månadsavgift** tas ut per skylt för markupplåtelse.

Tillfällig varuexponering

Om du vill använda allmän platsmark för uppställning av varuställ, bord, stolar och andra dekorationer, måste du ha **polistillstånd enligt ordningslagen**.

Passageutrymmet för gångbana får inte understiga **1,7 m**. I områden där mycket människor rör sig behöver utrymmet vara bredare än så och väl tilltaget för att kunna passera obehindrat.

Varuställningar ska ha en **10 cm hög sockel** eller en tvärså 10 cm ovan marknivå.

Se över ert **hyresavtal** för eventuell utplacering av marschaller.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Urnor och planteringar ska vara välskötta

Planteringar

Stenstaden har historiskt sett haft relativt lite grönska. Träd och fasta planteringar i form av rabatter och odlingar har funnits i parker och på bostadsgårdar, men sällan längs gatorna. Ett sätt att tillföra grönska och blommor, utan att bryta mot det historiska mönstret, är att använda sig av urnor eller liknande planteringskärl.

En välskött och grönskande urna utanför entrén eller integrerat i uteserveringen är ett vackert och välkomnande blickfång. Det är viktigt att hålla efter sin plantering då det är lätt hänt att vackra blomsterarrangemang förvandlas till förtorkat ris eller till en askkopp.

Vid val av urna är det viktigt att den ska kunna flyttas och underhållas på ett smidigt sätt. Urnan måste dock vara så pass stor/tung att den inte blåser eller ramlar omkull. Många av de lite mer påkostade urnorna har ett större "skal" med ett mindre, urlyftbart planteringskärl innanför. Dessa urnor har ofta en vattentank inuti sig som gör att de kan klara sig längre mellan vattningstillfällena.

Riktlinjer

Urnor och planteringslådor ska **placeras** så att de inte innebär en snubbelrisk för synnedsatta eller ouppmärksamma förbipasserade.

Planteringar ska inte förhindra gång-, cykel- eller biltrafik, vare sig på **dagen eller under natten**.

Urnor ska ha en **tung solid botten**.

Urnan ska kunna **flyttas och underhållas** på ett enkelt sätt.

Minst **1,7 meter fri passageyta** ska finnas längs trottoaren.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Exempel på infravärmare

Uteserveringar

Uteserveringar är ett positivt inslag i stadsbilden som bidrar till att skapa ett levande centrum. Det är viktigt att serveringen passar in vid byggnaden och på platsen, vilket gäller allt från de möbler som används till själva utformningen av serveringsytan. Varje stadsrum är unikt och besökaren ska känna att serveringen harmoniserar med gaturummet och dess förutsättningar.

Uteserveringen ska upplevas öppen och inte avskärma sig med fasta golv, väggar eller tak. En rekommendation är att undvika fasta möbler för att bibehålla uteserveringens flexibilitet. Starka färger och stora reklambudskap ska undvikas för att inte stadsrummet ska upplevas rörigt.

Uteserveringen ska primärt vara placerad på befintlig markbeläggning för att öka tillgängligheten för alla. Serveringen ska avgränsas från gatan med hjälp av demonterbara och reklamfria metall- eller trästaket. Staketet får inte vara av ”villakarakter” och ska ha en så smäcker och genomsiktig konstruktion som möjligt. Kulör på staket ska företrädesvis vara metall, eller grå (NCS S5502-Y eller S4502-Y). Även planteringslådor och grönska kan fungera som avskärmning eller betona en entrésituation. Kom ihåg att bevara öppenheten och kontakten med staden, vilket är uteserveringens huvudsyfte.

Riktlinjer

Platsens karaktär

- Hur kan uteserveringen bidra till platsens karaktär?
- Kan material och kulörer på platsen användas?
- Kan er verksamhet samarbeta med intilliggande näringsidkare för att stärka platsens identitet?

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Byggnadens karaktär

Kan byggnadens stil och arkitektur inspirera utformningen av uteserveringen?
De vackraste uteserveringarna harmoniserar med byggnaden och staden.

Serveringens karaktär

Genom att utsmycka serveringen kan den få en egen stil vilket gör den unik i sammanhanget. Exempel på utsmyckning kan vara planteringar eller belysning. Det är viktigt är att alla föremål på uteserveringen harmoniserar med övrig gestaltning, vilket även inkluderar teknisk utrustning, exempelvis terrassvärmare.

Håll efter serveringen

För att besökare ska vilja vistas på uteserveringen är det viktigt att den upplevs hel, ren och i ordning.

Uteserveringar, principlösning

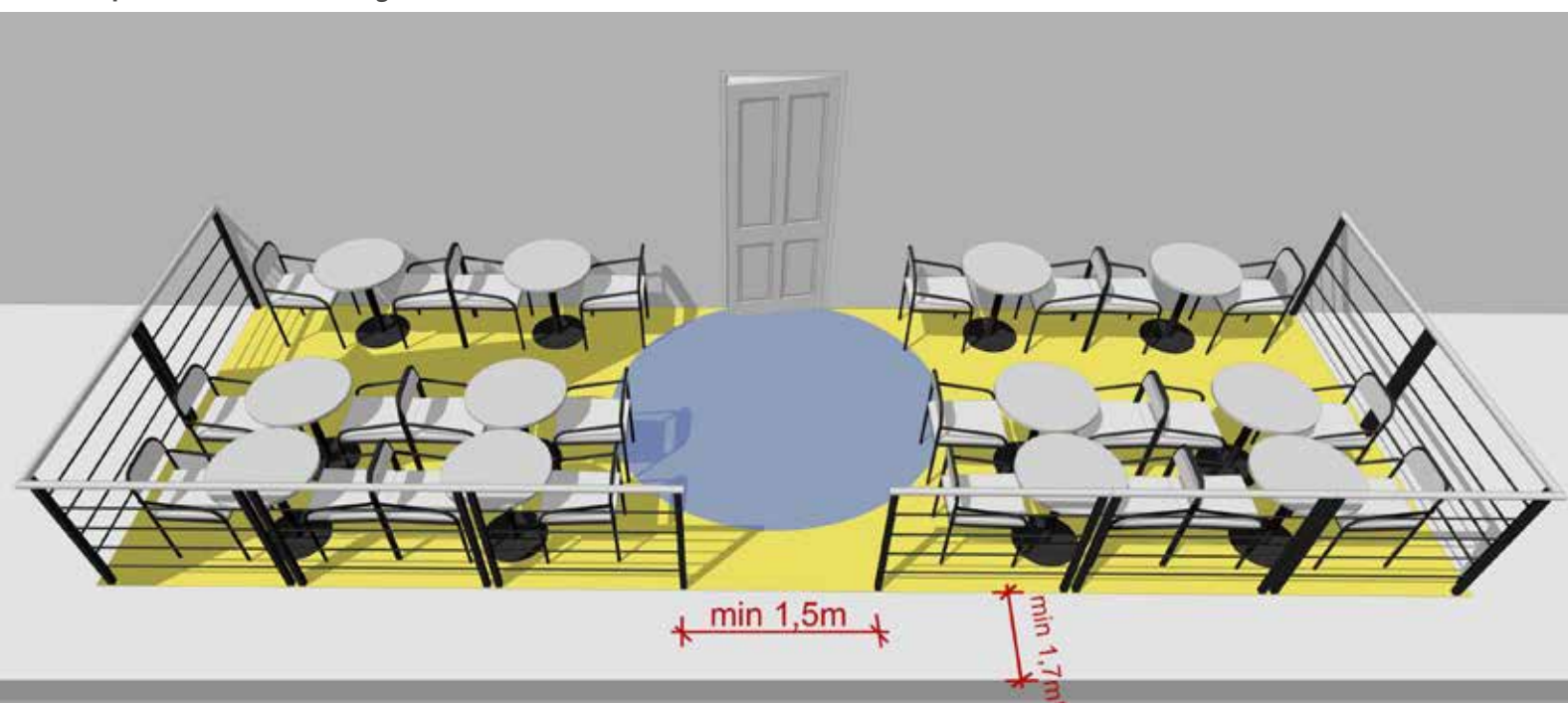
Placering

Uteserveringen ska ligga i direkt anslutning till verksamheten och får som mest sträcka sig lika långt utmed fasaden som verksamhetens inomhusdel. Serveringen ska avgränsas mot övrig gata med stadsmässiga metallstaket, planteringslådor eller liknande anordning som bidrar till stadsrummets karaktär. I de områden där möbleringszon förekommer är det möjligt att placera uteserveringar. Ett positivt inslag i stadsmiljön är när uteserveringar inte enbart är placerade längs stråk utan även på torg, i parker eller vid vatten. Kom ihåg att infästning av staket i fasad eller i markbeläggning måste utredas med fastighetsägare och/eller markägare.

Säkerhet

Uteserveringar får inte blockera eller försämra utrymningsvägar och räddningsfordon måste alltid kunna passera på körbar yta. Brandtekniska installationer som exempelvis rökluckor, brandposter, kabelbrunnar och liknande får inte blockeras eller skadas. För att få serveringstillstånd ska uteserveringen vara helt avgränsad och utformas öppen och överblickbar för personalen. Serveringens utrymningsvägar måste ha samma bredd som byggnadens utrymningsvägar i övrigt.

Principskiss för en uteservering

***Längs Hertig Johans gata ska den fria gångytan inte understiga 2,7 meter**

Mått

Uteserveringens mått anpassas efter gatans övriga zonindelning och trottoarens bredd. Den fria gångytan på trottoarer får inte understiga 1,7 meter (undantagsfall 1 m), men bör vara 2 meter. Staket får vara max 90 cm högt och ha en transparent höj-/sänkbar del som når maxhöjden 140 cm vid uppfällt läge. Denna del fälls ner när verksamheten är stängd. I nederkant på staket ska en tvärså alltid finnas på 10 cm höjd över mark för att underlätta för synnedsetta. I uteserveringens mått inkluderas avgränsning, ev. parasoller, blomsterurnor etc. Inga stödben får sticka ut i gaturummet, då de kan innebära fara för förbipasserande.

Tillgänglighet

Uteserveringar är placerade på den befintliga markbeläggningen för att så många som möjligt ska kunna besöka serveringen. Upphöjda trögolv eller liknande får endast byggas vid kraftig marklutning och ha maxhöjden 15 cm. Eventuella ramper ska ha lutningen 1:12 samt inrymmas inom gatuserveringens mått. Huvudingången till uteserveringen ska placeras längs långsidan för att minska antalet passager mellan borden. Ingångens fria öppningsmått ska vara minst 1,5 meter.

Uteserveringar är ofta små och trånga men det ska ändå finnas lättåtkomliga platser för människor med nedsatt syn, rörelse och orienteringsförmåga. Den blå cirkeln i figuren på motsatt sida är 1,5 meter i diameter och visar vändradien hos en vanlig, icke motordriven rullstol.

För fullständiga riktlinjer gällande uteserveringar, se bilaga 2.

Gatumöbler

En bra uteservering karaktäriseras av gatumöbler som är hela, rena och sköna att sitta i. För att bli en naturlig del av stadsbilden ska formspråket vara inspirerat av den omgivande arkitekturen. De vanligaste möblerna som används av fastighetsägare och hyresgäster är cafémöbler. För att skapa en vacker stadsbild bör dessa hållas enhetliga och tala ett gemensamt formspråk. Tänk på att inte övermöblera ytor för att bibehålla serveringens tillgänglighet.

Cafémöblerna som används ska vara av trä, metall eller robust plast. Stolar med armstöd rekommenderas då de underlättar för besökare som har svårt att resa sig. Vingliga plast- och trämöbler av villaträdgårdskaraktär ska inte förekomma. Tänk på att vissa material reflekterar solljus och kan blända besökaren.

För gatumöbler gäller liknande hänsyn som för blomsterurnor, det vill säga att de ska skötas, inte vara i vägen och vara stadiga nog att inte välta. Det kan exempelvis vara bra att ha bord med ben som går att justera eftersom möblerna även ska passa om underlaget lutar och/eller är ojämnt.

Vingliga trädgårdsmöbler i plast tillåts inte

Riktlinjer

Gatumöbler får inte placeras **utanför uteserveringens** avgränsade yta.

Möblera så att en **utomhusrullstol** kan vända på serveringen (1,5 m svängradie).

Grova trämöbler eller **vingliga plaströb** i villakaraktär ska inte förekomma.

Infästning av gatumöbler i markbeläggning måste **utredas med markägare**.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Markiser ska hållas hela och rena

Solskydd, markiser och parasoll

Solskydd kan bestå av markiser, parasoller, skärmtak eller solskyddsglas. Solskyddsglas är speglande eller tonat glas och passar dåligt i den historiska stadsmiljön, varför sådant glas ska undvikas. Ska solskyddsglas användas ska detta användas som taktäckning i skärmtak. För fasta solavskärmningar krävs tillstånd.

Markiser ska utformas diskreta och får inte dominera gatubilden. Deras färg och form ska anpassas till fasaden. Butikers logotyp ska vara liten och annat budskap, till exempel telefonnummer och öppettider får inte förekomma. Markiser ska utformas utan stödben för att minska snubbelrisken. Något att tänka extra på är att både markiser och parasoller slits fort. Mörka färger bleks snabbt i solen medan ljusa färger är känsligare för smuts. Vinden kan också slita hårt på solskydd, vilket kan ge fransiga kanter eller till och med ge hål som följd. Trasiga, blekta eller smutsiga markiser och parasoller skämmer gatubilden och sänder ut negativa signaler till besökare. Titta därför till dina solskydd ofta så att de är hela och rena.

Riktlinjer

Infästning av parasoller i markbeläggning måste utredas med markägare.

Fasta markiser och parasoller får uppföras över uteservering med lägsta höjden 2,3 m över mark.

Tillfälliga parasoller får ha lägsta höjden 2,1 m över mark.

Inga föremål ska **sticka utanför** uteserveringens avgränsade yta.

Markiser och parasoller ska kunna **fällas in/ner**.

Sponsrad reklam på markiser eller parasoller ska undvikas.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Torghandel, gatustånd och food trucks

Ett trevligt inslag i stadskärnan är torghandel, gatustånd och food trucks vilka, väl utformade, genererar liv och rörelse. För att skapa ett trivsamt intryck och locka besökare krävs dock regler kring uppställningsytor och utbredning av verksamheten.

Kommunen tillhandahåller marknadsplatser på torgytor. Markeringar i markbeläggningen visar gränslinjen för verksamhetens utbredning. Det är viktigt att gatuståndet upplevs omhändertaget och att det hålls ordning och rent inom marknadsplatsen.

Food trucks är ambulerande restauranger som serverar mat direkt till förbipasserande via serveringslucka på sidan av fordonet. De ska utgöra ett trevligt inslag i stadsbilden, och det är viktigt att näringsidkaren arbetar medvetet med fordonsgestaltning, skyltning och övrig design för att skapa ett personligt uttryck. Tillståndshavaren ansvarar för att fordonet är i vårdat skick och att platsen runt om fordonet hålls fri från avfall.

Tillfälliga bodar, stånd etc. ska förekomma ytterst sparsamt. Byggnadens eller ståndets funktion får skyltas med logotyp medan storskaliga aviseringar om tillfälliga erbjudanden eller annan reklam ska undvikas.

Gatustånd ska präglas av god design

Riktlinjer

Torghandel och gatustånd

All försäljning som sker på **annan allmän plats** än den i kommunen utpekade torghandeln kräver tillstånd.

För en tillfällig eller säsongsbetonad uppställd byggnad, kiosk eller vagn krävs **tillstånd**.

Gatustånd och bodar ska präglas av **god design**.

Stora reklambudskap om tillfälliga erbjudanden ska inte förekomma på gatustånd eller bodar.

Food trucks (även cyklar, mopeder och dragkärror)

All försäljning som sker på **annan allmän plats** än den i kommunen utpekade torghandeln kräver polistillstånd.

Varje tillståndshavare ansvarar för att hantera det **avfall** som kan härröras till verksamheten.

Fordonet ska vara **helt, rent och fritt från klotter**.

Bord och stolar i anslutning till verksamheten får inte förekomma.

Skyltning i form av flaggor, markiser och trottoarpratare ska inte förekomma.

Extern kraftkälla får inte placeras utanför bilen.

Kontakta
Skövde Cityförening
för mer information
och rådgivning

Skövde kommun

0500-49 80 00

skovdekommun@skovde.se

www.skovde.se

Skövde Cityförening

0500-43 58 00

centrumledare@skovdecity.se

www.skovdecity.se

SKÖVDE
CITY